

Er barnet ditt spesielt begavet?

Spesielt begavede barn, det vil si barn med IQ over 130, kan ha det like vanskelig på skolen som barn med læringsvansker. Kjedsomhet eller konsentrasjonsvansker kan sinke skolearbeidet deres og gjøre dem til uroelementer i klassen.

HVA ER INTELLIGENS?

Intelligens er i stor grad bestemt av genene, men kan til en viss grad påvirkes av miljøfaktorer

Ekstremt begavede barn har en IQ på over 130. Det er ikke alle barn som har alle tegnene, men dersom du synes punktene under beskriver ditt barn, kan det være riktig å la ham snakke med en psykolog som kan vurdere intelligensnivået hans nærmere.

Spesielt begavede barn er gjerne meget nysgjerrige og årvåkne. De spør om alt mulig og viser stor interesse for læring og nye utfordringer. De lærer raskt og har stor allmennkunnskap. Noen barn bruker mye tid på å lese eller se kunnskapsprogrammer på tv, mens andre er for rastløse i sin iver etter å lære og foretrekker å dra på museer eller å snakke med mennesker som har interessante historier å fortelle.

Barn med høy intelligens er også avanserte språklig. De lærer tidlig å snakke og har et stort ordforråd. De forstår tidlig hvordan ironi brukes, og har en velutviklet humoristisk sans.

Mange komikere er høyt utdannet. Noen eksempler er Rowan Atkinson, John Cleese, Michal Palin, Hugh Grant og Emma Thompson som har vært studenter ved University of Oxford eller

University of Cambridge.

Man ser ofte at begavede barn leker med puslespill, tall og labyrinter tidlig. De utvikler raskt en evne til å tenke abstrakt, og vil se løsninger som ikke er åpenbare for andre.

Felles for mange – men ikke alle – barn med høy IQ, er at de har et høyt aktivitetsnivå, og lite søvnbehov. Mange er svært kreative rent kunstnerisk eller ved å tenke nytt rundt etablerte konsepter. De har som oftest en rik og levende fantasi. Disse barnas evne til å forstå verden og menneskene rundt seg, gjør også at de har en godt utviklet empatisk evne, og de er ofte følsomme barn som er vare for sinnsstemninger.

Behovet for å lære, forstå og kategorisere kan lett brikke over i perfektjonisme og liten fleksibilitet. Derfor vil man også finne mange sta og intense barn i denne gruppen.

”BARE” INTELLIGENT, ELLER SPESIELT BEGAVET?

Det er forskjell på å være smart og skoleflink, og å være spesielt begavet. Den danske organisasjonen Gifted Children har satt opp følgende tabell for å illustrere forskjellen.

Skoleflinke barn

Vet svarene
Er interessert
Har gode ideer
Arbeider hardt
Svarer på spørsmål
Befinner seg i toppen av klassen

Høyt begavede barn

Stiller spørsmålene
Er ekstremt nysgjerrig
Har ville og gale ideer
Gjør andre ting, men klarer seg godt likevel
Diskuterer i detaljer og er omstendelige
Er forut for klassen

UTFORDRINGER/PROBLEMER

Barn som ligger forut for sine klassekamerater, støter på mange utfordringer – spesielt på skolen hvor de blir plassert i klasser ut fra årskull og ikke prestasjonsnivå. Å kjede seg på skolen er ikke en bagatell, slik det kan høres ut som. For et spesielt begavet barn kan skoledagen være uutholdelig, og de kan miste lysten til å lære og begynne å skulke eller komme med unnskyldninger for å slippe unna.

Fordi disse barna er så krevende, kan de få problemer sosialt. De vil ha vanskelig for å omgås sine jevnaldrende ettersom de ligger så langt foran intellektuelt, og de kan få problemer med voksne, særlig lærere, fordi de oppfattes som vrang, masete uokråker. Mange begavede barn foretrekker likevel voksnes selskap. For ikke å stikke seg ut, ser man også at mange barn gjør

seg dummere enn de er.

Ettersom de ofte har fått så mye gratis gjennom skolegangen og aldri har behøvd å anstrenge seg, kan barn med høy IQ få et voldsomt sjokk senere i livet når de støter på problemer de ikke klarer å løse. Slike problemer dukker som regel opp på universitetet, men kan også oppstå på videregående. Slike vanskeligheter med å takle motgang og problemer kan bli så alvorlig at barnet kan gå inn i en dyp depresjon.

Dersom du tror at ditt barn kan være spesielt begavet, bør du ta kontakt med lege for å få henvisning videre til en psykolog som kan vurdere barnet ditt og eventuelt gi råd om hvordan du best kan hjelpe barnet ditt videre i utviklingen.

Kilder:

<http://www.forskning.no/artikler/2004/februar/1075823080.41>

<http://www.nt.ntnu.no/users/ystenes/vitenskap/barn/kjennetegn/>

<http://www.lykkeligebarn.no/>